

Revivint el 15-J

Ara que en fa 30 anys, una exposició de la Fundació Rafael Campalans repassa les primeres eleccions a les Corts després de la dictadura, que van situar els socialistes com la primera força d'esquerres a Catalunya

ANNA SERRANO / Barcelona

● Una catifa de paperetes i propaganda que cobreix un carrer, la llarga cua de persones que s'esperen per anar a votar a un col·legi electoral, una multitud que omple a vessar la Monumental, els interventors dels socialistes que recullen les dades dels col·legis electorals... són imatges que es poden veure en l'exposició *Els socialistes de Catalunya i les eleccions del 15 de juny de 1977*, fins al 26 de juliol al centre cultural Sagrada Família. La mostra, organitzada per la Fundació Rafael Campalans, reviu la passió amb què es van viure uns comicis —els primers lliures des del 1936— en què el PSC (Congrés) i la Federació Catalana del PSOE van concórrer en la candidatura conjunta dels Socialistes de Catalunya. El pacte de l'abril del 1977, amb Joan Reventós i Josep Maria Triguier com a caps visibles —inici de procés per constituir un únic Partit Socialista de Catalunya—, és el punt de partida d'un recorregut expositiu que fa una parada obligada en la vibrant campanya electoral. «Hi va haver gent que es va demanar tres setmanes de festa sense sou per col·laborar-hi», explica l'historiador i comissari de la mostra, Joan Fuster. Altres, van avalar els preséctes que el PSC havia hagut de demanar per pagar les despeses. Les ganes van guanyar la inexperièn-



Imatges del míting de la Monumental, i a sota, els interventors del PSC. / ARXIU HISTÒRIC DE LA FUNDACIÓ RAFAEL CAMPALANS

cia en una campanya amb lemes i cartells diversos, propaganda arreu, aparadors inclosos, megafonia pels carrers i, fins i tot, instruccions per anar a votar. Les descriptives vinyetes del dibuixant Cesc, que la mostra recull, hi ajudaven; les recomanacions per la televisió, també. En aquelles tres setmanes, no hi va faltar res, tampoc els mítings. Els socialistes en van fer més de mil. El més rellevant, a la Monumental. Més enllà de les 300.000 persones que van comptar els organitzadors, les imatges donen fe d'una marea humana que es va estendre als carrers adja-

cents, ja que no hi va poder entrar tothom. Era el primer cop que un prometedor González participava en un acte a Barcelona i el primer en què Reventós va exigir el restabliment de la Generalitat de manera provisional i el retorn del president Tarradellas.

Les imatges descobreixen una llarga nit electoral del PSC a l'Hotel Manila de la Rambla. Un sistema propi de recollida de dades, a base de telèfons i calculadores, els va permetre saber, abans d'un resultat oficial que va tardar fins a 19 hores, que havien guanyat, amb un 30% dels vots emesos en uns comi-

cis en què la participació va ser del 79,5%. Les forces antifranquistes van acaparar el 80% dels vots.

Les dades van evidenciar «un vot diferencial» a Catalunya, que es va cantar cap a l'esquerra, en contraposició a la resta de l'Estat, on va guanyar la UCD. Una vinyeta en un periòdic de l'època amb un Reventós sortint d'una caixa de sorpreses davant un astorat Suárez descriu perfectament la situació. «Les classes mitjanes van votar les esquerres com a afirmació contra la dictadura, això no ha tornat a passar», afirma Fuster.

L'última part se centra

en la iniciativa dels socialistes per constituir l'Assemblea de Parlamentaris, formada pels diputats i senadors elegits a Catalunya. El procés perquè el president Tarradellas tornés a Catalunya va culminar el 23 d'octubre del 1977. L'exposició explica la importància d'uns comicis que van situar els socialistes com la força més votada en les generals a Catalunya, una tendència que s'ha mantingut fins al moment, i deixa clar, en paraules del comissari, que «a partir del 1973 l'antifranquisme és un fenomen d'una gran presència a la societat catalana».

Camps aspira a mantenir els votants del PP al País Valencià en les generals

● València. Un Francisco Camps més eufòric que mai per l'extraordinari resultat del PP valencià el 27 de maig afronta a partir d'avui el tràmit de la seua investidura com a president de la Generalitat. Disposat a reivindicar un paper destacat al carrer de Gènova, el president s'esforçarà d'ací a les generals per a mantenir mobilitzats els votants que el PP va obtenir en les autonòmiques, un suport clau perquè Rajoy tinga possibilitats. El president prescindirà dels tres representants del zaplanisme que fins ara formaven part de l'executiu i dels campistes González Pons i Milagrosa Martínez, que passen a ocupar càrrecs a les Corts. Prepara una legislatura amb els mateixos arguments dels últims quatre anys, com ara la transmissió d'una visió idealitzada del País Valencià com a «locomotora d'Espanya». Es preveu que mantinga la seua reivindicació sobre el transvasament de l'Ebre i que s'atribuísca l'èxit d'haver convertit València en seu de grans esdeveniments esportius. Es tracta de mantenir la fidelitat del 1.277.458 electors (53,3%) que van contribuir a la majoria absoluta dels conservadors. O, per què no, superar el resultat. / E. ORTS

L'apuntador | JOSEP MARIA PASQUAL

Sobre les ganes de governar

Estem assistint aquests dies a una nova edició del conflicte intern de Convergència i Unió. La divergència entre els dos socis, CDC i UDC, és antiquíssima, i els profetes externs del trencament de la federació nacionalista han existit sempre. Per mi, el problema té un nom: Duran i Lleida. El president del comitè de govern d'Unió és, políticament, un actiu massa significatiu, per experiència, per formació i per estil. També dic que entre Duran i la resta del partit, amb tot el respecte per les persones, hi ha un salt molt important. És a dir, que Unió, en conjunt, no està a l'altura política de Duran, en particular. Però ai-

xò no és el que compta. Comptaria si Unió fos un partit de llistó baix, sense expectatives, perquè aleshores no es parlaria tant d'Unió, ja que els democratacristians serien un simple afegit electoral de Convergència, consentit com un mal menor. Aquesta teoria, que era més vàlida encara quan a Convergència excel·lia Pujol (i en bona mesura també Roca), queda falsejada per la presència objectiva i subjectiva de Duran, que eleva el llistó d'Unió, el de CiU i, en ocasions, per sobre del llistó mateix de CDC.

Duran té un valor que, sovint, es troba a faltar en els dirigents de CDC, inclòs el líder Artur Mas, i que són les ganes de go-

vernar: l'ambició per governar. Això, que depèn de com s'expliqui o de com es vulgui entendre es pot considerar un demèrit, no ho és. L'ambició de governar és una condició obligada dels polítics. I Duran la té. Mas i CDC no tant. Mas i CDC sovint fa l'efecte que creuen que han de governar per llei natural, per herència o perquè tenen un concepte de Catalunya indissociable de la identificació amb Convergència.

En els temps que corren, perquè els polítics ho han volgut i la gent també, l'etapa dels idealismes ha acabat o, si no ha acabat, passa per moments incerts. Els polítics, com els futbolistes, desperten passions només quan

guanyen. Si no, són sotmesos a l'inxament mediàtic i condemnats a l'esbrancada del públic o, pitjor, a la indiferència. Ningú viu del crèdit, ni quan ha guanyat lligues ni quan ha governat 23 anys consecutius. El joc bonic només serveix quan, a més, es guanya. Quan es perd, no es tolera la filigrana del crack, ni amb l'escut al pit ni embolicat amb la senyera. I el crack, sense èxits al currículum, entra en decadència amb la mateixa celeritat que va pujar a la glòria.

Convergència i Unió ha estat al costat dels governs d'Espanya, de centre, d'esquerres i de dretes. No era joc bonic, però servien per anar sumant punts. Era una manera de governar en

una conjuntura adversa. Potser només s'empatava a fora, però s'asseguraven els punts de casa. Era el mètode Pujol d'acumular temporades amb celebració més o menys lluida a la plaça de Sant Jaume. Ara la conjuntura encara és més complicada. Fa temps que no es guanya a casa ni s'empata, tan sols, a fora. És a dir, són temps dolents per al joc bonic i és el temps d'assolir algun bon resultat. Per a CiU, és el temps de governar, o intentar-ho, ni que sigui a Madrid. Altres partits van estar a punt de desaparèixer fins que, per gentilesa de l'aritmètica, van descobrir els cotxes oficials i la manera de conservar-los. Com ha de ser, vaja.